

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17C/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200366
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5721200366.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou v spore žalobcov: v rade 1) Q. K., N.. XX.XX.XXXX, C. A. P.. V. XXXX/X, XXX XX V., štátny občan SR v rade 2) J.. F. K., T.. A., N.. XX.XX.XXXX, C. A., P.. V. XXXX/X, XXX XX V., štátna občianka SR v rade 3) M. K., N.. XX.XX.XXXX, C. A. XX S. P., F. XSG, R., M. A., všetci právne zastúpení AK JUDr. Repáň a partneri, s.r.o., so sídlom Martin, M. R. Štefánika 25, 036 01 Martin, IČO: 50 711 776 proti žalovanému: V. S., N.. XX.XX.XXXX, C. A. F.. V. XXXX/X, XXX XX V. - Záturčie, štátny občan SR, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v rade 1/ z titulu náhrady škody sumu 2.368,33 € a z titulu nemajetkovej ujmy sumu vo výške 15.000,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v rade 2/ z titulu nemajetkovej ujmy sumu 16.000,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v rade 3/ z titulu nemajetkovej ujmy sumu 8.000,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vo zvyšku sa žaloba zamieta.

V. Žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ majú voči žalovanému právo na 100 % náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia v rade 1), 2) a 3) sa voči žalovanému, žalobou doručenu súdu dňa 4.2.2021 domáhali žalobca v rade 1) náhrady škody vo výške 2.448,- € a nemajetkovej ujmy a to žalobca v rade 1) 20.000,- €, žalobkyňa v rade 2) 20.000,- € a žalobkyňa v rade 3) 10.000,- €. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 20.10.2019, približne o 22.00 hod. v Martine, na ul. A. Stodolu, pred predajňou mäsiarstva Jarden otvorenou dlaňou udrel žalovaný poškodeného Q. K., N.. XX.X.XXXX do hlavy, v dôsledku čoho poškodený spadol na odstavnú plochu, pričom utrpel tržnú ranu na záhlaví, v zadnej časti hlavy o dĺžke približne 4 cm. Uvedené zranenie si vyžiadalo lekárske ošetrenie, poškodený bol prevezený rýchlou zdravotnou službou do UNM, kde bol hospitalizovaný, avšak dňa 30.10.2019 o 15.30 hod. bola u poškodeného konštatovaná mozgová smrť v dôsledku opuchu mozgu, ktorý vznikol ako následok pádu po údere žalovaného V. S.. Za toto konanie bol žalovaný právoplatne uznaný za vinného a odsúdený Trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 4T 26/2020. Sú splnené všetky zákonom stanovené atribúty škody spočívajúce v tom, že žalobca v rade 1) vynakladal náklady súvisiace s pohrebom. Odsúdenie žalovaného tiež dáva právny základ na uplatnenie, na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov v rade 1), 2) a 3). Protiprávnym konaním žalovaného žalobcovi navždy stratili možnosť do budúcnosti

naplniť vzťah syna a brata. Je nepochybné, že protiprávnym zásahom došlo k citovej ujme vo forme šoku, smútku zo strany blízkej osoby a nemožnosti nadviazať na existujúce silné sociálne, morálne, kultúrne a citové putá, ktoré sa vytvorili v rámci ich súkromného a rodinného života. Žalobcovia so zomrelým tvorili fungujúcu rodinu, pričom žalobcovia v rade 1) a 2) sú rodičia, žalobkyňa v rade 3) je sestra nebohého Q. K.. Poškodený Q. K. svojimi charakterovými vlastnosťami, ako bola zručnosť, empatickosť, rozhladenosť vytváral podmienky pre všetkých žalobcov na pevné rodinné zázemie, ktoré sa kumulovalo v osobe nebohého. Vo vzťahu k žalovanému sa žalobcovia domáhajú nárokov v zmysle ustanovenia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka a žalobca v rade 1) aj v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka.

V žalobe sa ďalej uvádza, že medzi žalobcami v rade 1), 2) a 3) existovali s nebohým silné a dlhodobé citové, sociálne, morálne, kultúrne putá vytvorené v rámci súkromného a rodinného života. Všetci žalobcovia prežili ťažké chvíle, pocit úzkosti, smútku, zúfalstva, šoku, lebo stratili možnosť viesť a rozvíjať s nebohým ďalší súkromný život. Túto stratu žalobcovia prekonávali s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami. Uvedeným činom bolo zasiahnuté do práva na život syna a brata žalobcov, ako aj práva na súkromie a rodinný život žalobcov. Protiprávnym konaním žalovaného došlo k nenávratnej deštrukcii týchto medziludských väzieb. Popri uplatnenom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy si žalobca v rade 1) uplatňuje aj škodu spočívajúcu v nákladoch, ktoré vynaložil v súvislosti s pohrebnými nákladmi a vybudovaním pomníka.

2. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril a uviedol, že poškodený bol jeho kamarát, nikdy mu nechcel zámerne priamo ublížiť, preto keď sa dozvedel o jeho smrti dal by svoj život, keby ten jeho mohol vrátiť. Uviedol, že si nevie predstaviť sumu, ktorá by ho mohla vykúpiť z pocitu viny. To bolo aj dôvodom, prečo sa sám prihlásil OČTK, priznal sa a vzdal sa práva na obhajobu aj napriek tomu, že nie všetky takéto prípady sa pri včasnom zistení rozsahu zranení končia smrťou. Uviedol, že jeho konanie v ten večer bolo nanajvýš nedbalé a neuvážené, takže svoj trest prijal v plnom rozsahu, ale suma, ktorú od neho žiadajú žalobcovia je vzhľadom na to, že je sám nemajetný neúnosná. Tiež uviedol, že nevie, prečo žalobcovia v minulosti nepremýšľali, popri nespočetných vyhadzovoch z domu Júliusa, z rôznych banálnych dôvodov napr. preto, že sa jeho sestra mala vrátiť na dovolenku domov zo zahraničia, tiež sa mohli viac snažiť mu pomôcť od jeho neduhov v kruhu rodiny a nie volaním polície a vláčením po liečebných ústavoch. Žalovaný tiež uviedol, že sa nedávno dozvedel, že má dcérku a rád by sa o ňu v rámci možnosti postaral, ale takéto bremeno mu jeho možnosti zredukuje prakticky na nulu. Tiež požiadal, aby sa pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti, nakoľko sa cíti psychicky zle.

3. K vyjadreniu žalovaného sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrili žalobcovia a uviedli, že zotrávajú na podanej žalobe s tým, že smrť syna a brata nastala v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného a žiadny spôsob reparácie neprichádza v úvahu. Žalobcovia v rade 1) a 2) svojho syna vychovávali v súlade s morálkou. Je nepochybné, že nie vždy sa toto smerovanie stretlo s pochopením na strane nebohého, niekedy to viedlo aj k úmyslu nebohého zariadiť si život po svojom, to však neznamena, že žalobcovia nebohého ako syna odmietli, práve naopak v týchto situáciách vždy na neho brali zreteľ, vždy ho podržali, vždy ho smerovali k riadnemu životu. Mali záujem na to, aby minimalizoval konzumovanie alkoholu, aby obmedzil styk s ľuďmi typu žalovaného, aby žil usporiadaný život a aby bol v domácnosti žalobcov v rade 1) a 2). Ako rodičia pôsobili na neho v správnom smere a niekedy bolo nevyhnutné použiť aj opatrenia, ktoré sa nestretli s pochopením syna. Toto ale nie je možné stotožniť s tým, že by žalobcovia syna nemali radi, že by sa o neho nebáli, že by o neho neprejavovali záujem. Práve naopak, robili všetko pre to, aby sa syn vedel zaradiť do života, aby sa vedel o nich postarať, aby mali oporu v ňom i počas jesene života. Vzťah nebohého s rodičmi bol dobrý, tento okrem niekoľkých nedorozumení vzťah akceptoval a vedel, že u rodičov má oporu a rodičia vedeli, že v prípade núdze sa môžu na syna spoľahnúť. Absolútny rozvrat tohto vzťahu spôsobil žalovaný a teda požadovanie nemajetkovej ujmy je na mieste.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie a zistil nasledovný právny a skutkový stav veci:

5. Na pojednávaní sa žalobkyňa v rade 2) nezúčastnila, ospravedlnil ju žalobca v rade 1) - jej manžel s tým, že psychicky to nezvláda. Žalobkyňa v rade 3) sa pojednávania tiež nezúčastnila vzhľadom na vysoké štádium tehotenstva s tým, že lekár neodporúča cestovať. Žalobca v rade 1) sa pojednávania zúčastnil. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní v podstate zopakoval skutočnosti uvádzané v žalobe.

6. Žalobca v rade 1) uviedol, že o vzťahu svojho syna so žalovaným vôbec nič nevie. Žalovaného nepozná. Vie, že sedával v krčme s partiou asi piatich chalanov a keď sa to stalo, tak sa známy žalobcu pýtali, prečo tam nesedia všetci piati. Ľudia mávali s nimi v krčme problémy. Uviedol, že syn žil s nimi v spoločnej domácnosti. Chodieval na týždňovky, z týždňoviek sa vracal domov. Mal dievča, občas u nej prespal. Uviedol, že syn mu bol nápomocný, pomáhal mu v sadoch, staval spolu s ním chatku, v podstate celé to bolo na synovi, robil strechu. Syn bol finančne nezávislý, dobre si zarobil. So synom mali dobrý vzťah, aj s tým dievčaťom, čo s ním chodil. Keď boli napr. narodeniny, oni dvaja, syn s priateľkou prichystali oslavu, aj so starými rodičmi mali dobrý vzťah. Chodievali obidvaja pomáhať aj starým rodičom prichystať drevo, lebo sami by to nezvládli. Na syna bolo spoľahnutie, bol to silný chlap. Pomáhal okolo rodinného domu, s plotom a podobne. Žalobca uviedol, že bez neho by to asi nezvládli, aj teraz aktuálne, keď robili s drevom, tak spomínali, že teraz to robí tri dni a s ním by to robili jeden deň. So synom chodievali na výlety, syn mal psa Sáru, tak všetci spolu, aj s manželkou, teda žalobkyňou v rade 2) chodievali na prechádzky do Jedľovín. Prešli spoločne hádam všetky hrady na Slovensku, lebo syna to strašne zaujímalo Kreslil pôdorysy hradov, hrady vymodeloval z plastelíny. Keď sa to stalo, tak celé to ako rodina zvládli len preto, že sú silne veriaci. Len sa modlili a zvládli to len vďaka tomu. Aj teraz je to ťažké. Žalobca v rade 1) uviedol, že manželka (žalobkyňa v rade 2) to zvládala veľmi zle. Ako sa to stalo, tak všemožne sa snažili, ako rodina ju chrániť, aby neprišla do kontaktu s ničím, čo by jej pripomínalo syna. Zariadili aj všetko okolo pohrebu mimo nej, lebo sa ju snažili chrániť, bola na tom veľmi zle. Stalo sa napr., že ešte prišla nejaká listina na adresu syna a žalobca sa to vždy snažil schovávať, keď raz pozabudol, tak manželka sa z toho zrútila. Manželka navštevuje psychologičku, nedokáže sa s tým vysporiadať. Syn s matkou mali veľmi dobrý vzťah, ona bola pre neho takým ostrovom pokoja, útočiskom. Aj keď sa oni dvaja, žalobca v rade 1) ako otec so synom posekali kvôli nejakým veciam, tak syn sa utiekal k matke. Matka (žalobkyňa v rade 2) na neho trpela. Mala ho veľmi rada, bol to veľmi inteligentný chalan. Pokiaľ ide o dcéru, teda sestru poškodeného (žalobkyňu v rade 3) zdieľala s bratom jednu izbu, keď boli adolescenti, potom išla študovať do Londýna. Stretávali sa príležitostne na rodinných oslavách, keď pricestovala. Udržovali ale stále kontakt, písali si, komunikovali ako rodina cez Skype alebo iné sociálne siete. Dcéra bola rodinne založená. Aj dcéra im radila, teda svojim rodičom, aby sa zo Záturčia odsťahovali, lebo to tam na nich zle vplýva, všetko im to pripomína syna. Každý deň musia chodiť okolo toho miesta. Dcéra trvalo žije v Londýne, má jedno ročné dieťa a aktuálne je vo vysokom štádiu tehotenstva. Keď sa to celé stalo, tak pricestovala z Londýna, ale znášala to veľmi zle, musela pricestovať aj so svojim partnerom, pretože sama by to nezvládla. Pôvodne ani nechcela ísť na pohreb, že to nezvládne, ale nakoniec išla, čo jej zostávalo, musela sa starať o mamu, ktorá to zle zvládala. Žalobca ku škode uviedol, že dcéra vybavovala príspevok od štátu na pohreb a bol mu aj reálne vyplatný.

7. Žalobkyňa v rade 2) sa vyjadrila písomne podľa vyjadrenia manžela žalobcu v rade 1) nebola schopná prísť na pojednávanie. V písomnom vyjadrení uviedla, že je prirodzené, že matka miluje svoje deti nadovšetko a to isté cítila a cíti k svojmu Julkovi. Boli si navzájom veľmi blízky, bol ku nej milý, mal ju veľmi rád, volal ju maminka a toto oslovenie jej veľmi chýba. Keď si na neho spomenie, cíti jeho objatie, keď len tak ku nej prišiel a objal ju. Stále nemôže uveriť tomu, že tu nie je. Veľmi chýba jej, aj celej rodine. Mala v ňom oporu, mohla sa na neho spoľahnúť. Nielen v každodenných potrebách, ale aj vo chvíľach, keď mala toho dosť a bola unavená. Pomáhal tam, kde to bolo potrebné, nielen rodinne ale aj ľuďom, čo nepatrili do rodinného kruhu. Boli úplne normálna rodina a žili normálnym životom, nepotrebovali nič navyše ale aktuálne je všetko inak. Stále má v pamäti dlhé prechádzky v Jedľovinách, kde chodievali so synom, vždy si pri týchto prechádzkach uvedomovali, ako je im spolu fajn, vyrozprávali sa obidvaja o svojich problémoch a radoostiach. Syn už bol pomaly tridsiatnik ale boli to čisté a úprimné rozhovory. Spomína si na rodinné oslavy, keď Julko bol ten, čo všetkých fotil, vozil všetkých, vítal hostí, pomáhal s upratovaním. Bolo jej milé, keď jej hovoril o nejakom vzťahu s dievčaťom, keď jej taký chlapisko rozprával s citom a emóciami, vtedy si uvedomovala, ako jej dôveruje. Dcéra Veronika je v zahraničí a je predpoklad, že tam zostane. Bola rada, že pri nich bol aspoň Julko. Teraz zostali s manželom sami. Život po strate syna sa stal pre ňu ťažkým a neznesiteľným.

8. Žalobkyňa v rade 3) vzhľadom na vysoké štádium tehotenstva a z dôvodu, že žije v zahraničí sa vyjadrila písomne, uviedla, že s bratom Julkom žili tak, ako brat a sestra v iných rodinách, sem tam sa pohádali, sem tam sa dobre zabávali, od základnej školy mali spoločnú záľubu v zimných športoch, hlavne v snowboarde. Chodievali spolu s rodičmi na Martinské hole. Rodičia lyžovali, oni dvaja snowboardovali. Spolu s rodičmi chodievali na výlety a dovolenky. Nikdy medzi nimi neboli žiadne hlboké

problémy, mali sa radi. Po skončení strednej školy odišla študovať do zahraničia, chodila domov menej ale vždy sa s bratom, keď bola doma porozprávali o živote, o rodičoch, o partnerských vzťahoch. Bola rada, že brat je doma pri rodičoch, bola mu za to vďačná. Vzťah s bratom mala dobrý, bez konfliktov a vysoko hodnotí vzťah z hľadiska lojálnosti rodinného života. Uviedla tiež, že vzhľadom k tomu, že žije v zahraničí, tak kontakty sú často obmedzené na internetové spojenia ale napriek tomu svojich blízkych a brata má veľmi rada, veľmi jej chýba a je pre ňu neuveriteľné, že ho niet. Bol zárukou opory pre rodičov. Bola si istá jeho pomocou pre jeho zodpovednosť a pracovitosť.

9. Žalobca v rade 1) pripojil do spisu rodinné fotografie preukazujúce súdržnosť rodiny, ktorá trávila čas spoločne na výletoch, pri zimných športoch, na oslavách, ako aj pri budovaní chatky.

10. Z Trestného rozkazu Okresného súdu Martin sp. zn. 4T 26/2020 súd zistil, že žalovaný V. S. bol odsúdený, pretože úmyselne ublížil na zdraví Q. K. a z nedbanlivosti mu spôsobil smrť, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

11. Do spisu žalobca v rade 1) predložil žiadosť o príspevok na pohreb vo výške 79,67 €, o ktorom príspevku sa vyjadril, že mu bol vyplatnený.

12. Zo spisu Okresnej prokuratúry Martin 1PV 512/19/5506-8 vyplýva, že na V. S. bola podaná obžaloba pre zločin zabitia podľa § 148 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 142 ods. 2 Trestného zákona, pretože dňa 20.10.2019 v čase okolo 22.00 hod., v Martine, na ul. Aurela Stodolu otvorenou dlaňou udrel poškodeného Q. K. do oblasti hlavy, v dôsledku čoho poškodený spadol na odstavňú plochu, pričom utrpel tržnú ranu na záhlaví zadnej časti hlavy o dĺžke cca 4 cm. Uvedené zranenie si vyžiadalo lekárske ošetrenie, poškodený bol prevezený rýchlou zdravotnou službou do UNM, kde bol hospitalizovaný, avšak 30.10.2019 bola u poškodeného konštatovaná mozgová smrť v dôsledku opuchu mozgu, ktorý vznikol ako následok pádu po údere obvineným V. S..

Do spisu boli pripojené doklady súvisiace s pohrebom poškodeného Q. K., z ktorých vyplýva, že za hrobové miesto uhradil Q. K. sumu 20,- €.

Do spisu bola tiež doložená faktúra na sumu 1.500,- € za zhotovenie urnového kompletu, ku ktorej faktúre bol pripojený príjmový pokladničný doklad, z ktorého vyplýva, že Q. K. faktúru v sume 1.500,- € uhradil a tiež bola do spisu predložená objednávka spojená s pohrebným aktom, kde bola uvedená celková suma 928,73 €, ku tejto objednávke bol pripojený pokladničný doklad, ktorý svedčí o úhrade tejto sumy.

13. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že V. S. nepoberá dôchodkové nemocenské, úrazové poistenie, ani poistenie v nezamestnanosti, je evidovaný ako zamestnanec.

14. Z vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva PZ Martin, ČVS: ORP-700/1-VYS-MT-2019 súd zistil, že V. S., vtedy obvinený vypovedal, že skutok hrozne ľutuje, priznáva sa v plnom rozsahu, cíti sa byť vinný s tým, že Julovi ublížiť nechcel. Hoci má zlú povesť, toto určite nechcel, Jula mal naozaj rád. Hádali sa kvôli statusu na FB, kvôli telefónu, jeho to nahnevalo, Julovi dal facku. Mal v úmysle trafiť ho, aby sa Julo spamätal.

Svedok W. E. vypovedal, že v uvedený deň podvečer išiel po Záturčí, bol opitý, stretol S.T., K., Q. P. W., všetci mali vypité, S. B. K. sa začali hádať, že mu S. zobral telefón, že K. krivo obvinil S., mali vypité, hádali sa, kričali. K., keď bol opitý bol agresívny a mal sprosté reči. Potom videl, ako S. udrel K. P. K. zrazu padol na zem, na chrbát, udrel si hlavu zozadu. Proste padol na zem a rozbil si hlavu. Q. D. ačal dávať K.Y. prvú pomoc S. bol hotový.

Svedok V.. Q.Á. Y. vypovedal, že v inkriminovanú dobu fajčil na balkóne. Z balkóna videl skupinu mužov, ktorí kráčali smerom od OZZY baru a niečo po sebe kričali. Zrazu iba počul ranu, buchot a počul nejaké meno, že po ňom kričia. Vedel, že je zle. Išiel dole. Na zemi ležal jeden muž, mal rozbitú hlavu. Jeden z tých mužov, taký maličký, chudý vravel, že ten, čo leží na zemi mu nadával a on ho opreto udrel ale, že sa mu nič nestane, pretože má nonstop papiere. Keď zraneného zobrala sanitka, tak svedok povedal chalanom, aby tam zostal lebo príde polícia a oni začali tvrdiť, že zranený spadol sám. Jeden z nich povedal, „ nech zdochne ten kokot“. Ten, čo ho udrel povedal „ja som mu prijebal, mne sa nič nestane ja mám na to papiere“. Po príchode polície chalani vraveli, že ten zranený si za to môže sám pretože provokoval.

Zo znaleckého posudku, ktorý vypracovali znalci súdno lekárskeho a patologicko anatomického pracoviska UDZS a Ústavu súdneho lekárskeho a medicínskych expertíz vyplýva, že predmetné

poranenia u poškodeného K. vznikli pôsobením vonkajšieho mechanického násilia na hlavu poškodeného a pôsobiace mechanické násilie malo veľmi veľkú intenzitu, pretože došlo k porušeniu skeletu lepy v dĺžke až 24 cm. Popisované poranenia vznikli pádom poškodeného na podložku, ktorú tvoril tvrdý plošný predmet napr. betón. Akcelerácia pádu v danom prípade bola spôsobená aktívnym násilným konaním inou osobou, ktorej násilie spočívalo v jednom silnom údere otvorenou dlaňou do oblasti ľavej tváre poškodeného. Druhým závažným momentom v zraňujúcom deji bola vysoko pravdepodobná ťažká opitost' poškodeného, kde koncentrácia alkoholu nad 2 promile už spôsobila zníženie jeho pozornosti, možnosti rýchlej reakcie na útok, zníženie rýchlosti obranných reflexných pohybov a zníženie napätia posturálneho svalstva. Poranenia, ktoré menovaný utrpel boli takého veľkého rozsahu a stupňa, že následne s rozvojom času vyústili do jeho mozgovej smrti. Bezprostrednou príčinou smrti nebohého Q. K. bola mozgová smrť v dôsledku zmliaždenia mozgu, krvácania pod tvrdú a mäkké blany mozgové, krvácania do jadier thalamu a mozgového kmeňa a pri zlomenine klenby lebečnej. V danom prípade sa jednalo o smrť násilnú.

15. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia svojho mena a prejavov osobnej povahy.

16. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

17. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere zníženia dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

18. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo.

19. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

20. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

21. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a nebolo sporné, že 20.10.2019 v Martine ul. Aurela Stodolu pre mäsiarstvom Jarden žalovaný udrel otvorenou dlaňou poškodeného Q. K. do hlavy, v dôsledku čoho poškodený spadol na odstavnú plochu, pričom utrpel tržnú ranu na záhlaví zadnej časti hlavy o dĺžke cca 4 cm. Uvedené zranenie si vyžiadalo lekárske ošetrenie. Poškodený bol prevezený Rýchlou zdravotnou službou do UNM Martin, kde bol hospitalizovaný, avšak 30.10.2019 bola u poškodeného konštatovaná mozgová smrť v dôsledku opuchu mozgu, ktorý vznikol ako následok pádu po údere žalovaným V. S..

22. V súdenom spore si pozostali po Q. K., a to jeho rodičia a sestra uplatnili právo na nemajetkovú ujmu a žalobca v rade 1/ - otec aj na náhradu škody. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme je dôležité, že V. S. v úmysle ublížiť na zdraví Q. K. mu z nedbanlivosti spôsobil smrť, čím spáchal zločin zabitia podľa § 148 ods. 1 trestného zákona s poukazom na § 142 ods. 2 Trestného zákona. Bez akýchkoľvek pochybností je zrejmé, že týmto konaním žalovaného bolo fatálnym spôsobom zasiahnuté do súkromného života pozostalých, teda rodičov a sestry Q.R. K.. Súčasťou súkromného života je tiež rodinný život zahrňujúci aj vzťahy medzi blízkymi príbuznými, keď k rodinnému životu patria nielen sociálne a morálne vzťahy, ale tiež záujmy materiálnej povahy. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť, k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhých osôb. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, predovšetkým v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov zo strany iného, predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby.

Protiprávnym konaním žalovaného žalobcovia navždy stratili možnosť do budúcnosti naplniť vzťah syna a brata, naplniť rodinný život. Je nepochybné, že daným protiprávnym zásahom došlo k citovej ujme tak, ako sa to uvádza aj v žalobe, k šoku, smútku zo straty blízkej osoby, nemožnosti nadviazať na ich existujúce citové putá, ktoré sa vytvorili v rámci ich súkromného a rodinného života. Žalobcovia so svojim synom tvorili ako bolo preukázané fungujúcu rodinu, a to aj napriek tomu, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že poškodený Q. K. mal problém s alkoholom a drogami. Rodina však aj za daných okolností pri ňom stála, snažila sa ho motivovať na liečenie, ktoré konanie žalobcom nemožno vyčítať tak, ako to poníma žalovaný, ale naopak za stavu, ktorá vyplynula aj zo znaleckého posudku, že poškodený bol závislý na alkohole a na drogách, tak neexistuje iná, účinná cesta, ako liečenie. Aj tým, že rodičia sa snažili, aby sa poškodený liečil, z takéhoto konania vyplýva, že ich vzťah k synovi bol blízky a záležalo im na vlastnom dieťati. Vykonaným dokazovaním tiež bolo preukázané, že napriek týmto problémom a napriek drobným názorovým nezhodám, ktoré sú bežné v každom medziľudskom vzťahu, tak rodina fungovala dobrým spôsobom. Trávili spolu spoločné chvíle. S otcom nepochybne mal poškodený Q. K. blízky vzťah, ktorý bol vybudovaný predovšetkým na spoločnej tvorivej činnosti, keď spoločne stavali chatku, spoločne robili strechu, pracovali spoločne v sadoch. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že ku svojej matke mal hlboký, dôverný, citový vzťah, keď sa jej zdôveroval aj so svojim citovým životom. Aj v prípade nedorozumenia s otcom, keď sa vyskytlo, tak s ak nej utiekal. Pokiaľ ide o sestru, tak s touto ako tínedžeri mali spoločné záujmy. Boli milovníci zimných športov. Aj potom, ako sestra odišla žiť do zahraničia, tak udržiavali nepretržitý kontakt. Zriedkavejšie osobný, viac cez sociálne siete. Ako rodina trávili žalobcovia so svojim synom mnoho voľných chvíľ. Chodievali na spoločné výlety, na prechádzky do Jedľovín, navštevovali hrady a zámky v rámci Slovenska. Chodievali spoločne v zime športovať. Rodičia lyžovali, deti snowboardovali. Z priloženej fotodokumentácie a výpovede žalobcu v rade 1/ všetky tieto skutočnosti vyplývajú. Rovnako z fotodokumentácie tiež vyplýva, že rodina spolu trávila mnoho spoločných chvíľ, a napr. pri rodinných oslavách a podobne. Možno teda jednoznačne skonštatovať, že išlo o fungujúcu rodinu, kde navzájom existovali medzi príbuznými hlboké citové väzby.

Je tiež zrejmé, že matka Q. K. uvedenú situáciu znášala nesmierne ťažko s tým, že mala aj psychické problémy a nebola schopná sa ani zúčastniť súdneho pojednávania. Súdržnosť rodiny sa prejavila aj bezprostredne po smrti Q.R. K., keď rodina držala pohromade. Dcéra pricestovala z Londýna aj so svojim partnerom. Všetci sa všemožne snažili podporovať matku, teda žalobkyňu v rade 2/, ktorá to znášala najťažšie. Snažili sa ju chrániť. Z vyjadrenia žalobcu v rade 1/ je zrejmé, že ani po dvoch rokoch od tejto tragickej udalosti sa rodina nedokáže s týmto vysporiadať. Chcú sa odsťahovať z miesta bydliska, pretože každý deň musia chodiť okolo miesta, kde sa tragédia odohrala. Všetko im pripomína osudné okolnosti. Reálne zvažujú, že sa z miesta svojho bydliska odsťahujú. V neposlednej rade je dôležité aj to, že poškodený Q. K. žil so svojimi rodičmi. Žili spolu v jednej domácnosti a aj z dôvodu, že sestra, teda žalobkyňa v rade 3/ žije dlhodobo a pravdepodobne trvalo v zahraničí, tak bol jedinou osobu, ktorá reálne mohla poskytnúť faktickú pomoc svojim rodičom, čo sa aj dialo. Žalobca v rade 1) vypovedal, ako syn bol nápomocný pri fyzických prácach, so stavbou, v sadoch, pomáhal aj starým rodičom s tým, že žalobca v rade 1) uviedol, že si nevie ani predstaviť, ako si teraz bez syna poradia.

23. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitá skutočnosť, že žalovaný V. S. bol za svoje konanie odsúdený Trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 4T 26/2020 s tým, že mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Súd je toho názoru, že vzhľadom na fatálne následky konania žalovaného, jeho odsúdenie na nepodmienečný trest odňatia slobody nie je dostačujúcim a primeraným zadostučinením a preto súd uzavrel, že žalobcovia majú právo aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Určenie výšky zadostučinenia v peniazoch sa však musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľne hľadiská posudzovaného prípadu. Zmyslom peňažného zadostučinenia podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je výhradne zmiernenie následkov vznikutej nemajetkovej ujmy. To znamená, že nejde o reparáciu celej nemajetkovej ujmy. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy je určujúcim, okrem iného povaha a intenzita zásahu do práva na súkromný a rodinný život, ako aj okolnosti, za ktorých ku tomuto došlo. V prípade usmrtenia blízkej osoby, čo je daný prípad, je vnímaná intenzita nepriaznivého dôsledku objektívne veľmi vysoká, pretože sa jedná o následok nereparovateľný. Žalobcov, ktorí sú pozostalými absencia dieťaťa a súrodenca bude sprevádzať celým ich ďalším životom. Toto je okolnosť, ktorá je na strane žalobcov a je veľmi intenzívna. Ďalšou z okolností na strane žalobcov je aj vek nebohého, keď už syn nebol v detskom veku ale mal 30 rokov, teda išlo o dospelého jedinca, ktorý napriek tomu, že žil u svojich rodičov, tak žil svoj vlastný osobný život. Nepochybne dôležitou okolnosťou na strane žalobcov bola aj hmotná závislosť pozostalých, teda rodičov - žalobcov v rade 1) a 2) na synovi, ktorý

v podstate aj vzhľadom na svoj vek, boli na pomoci svojho syna závislý. Na druhej strane súd bral do úvahy aj okolnosti na strane žalovaného. Zvažoval pri tom mieru zavinenia, keď u žalovaného V. S. bol preukázaný úmysel ublížiť Q. K. s tým, že smrť bola nedbanlivostným následkom. Ďalšími z okolností na strane žalovaného bola aj skutočnosť, že sa žiadnym spôsobom pozostalým neospravedlnil, naopak, sa im snaží vyčítať spôsob, akým sa rodina chovala k Q. K.. Tiež žalovaný neprejavil ani minimálnu snahu dobrovoľne nahradiť škodu. Tiež súd zvažoval aj v rámci okolností na strane žalovaného, jeho majetkové pomery, kde z evidencie v sociálnej poisťovni je zrejmé, že pred nástupom na výkon trestu bol zamestnaný. Zobral súd do úvahy tiež, že žalovaný sa v rámci trestného konania ku skutku priznal a uviedol, že ho ľutuje. Vzhľadom na všetky tieto okolnosti potom súd v rámci svojej úvahy stanovil výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o žalobkyňu v rade 2), teda matku Q. K., tak súd vzhľadom na skutočnosť, že puto matky a dieťaťa je v zásade putom najsilnejším s tým, že žalobkyňa do dnešnej doby má psychické problémy, navštevuje psychológa, tak súd aj vzhľadom na ďalšie okolnosti, skôr popísané stanovil výšku nemajetkovej ujmy na sumu 16.000,- €. U žalobcu v rade 1) súd považoval za primeranú nemajetkovú ujmu sumu 15.000,- €. Pokiaľ išlo o žalobkyňu v rade 3), súd vychádzal aj zo skutočností, že vzťahy medzi sestrou a zosnulým bratom už neboli také intenzívne, každý z nich si žil vlastným životom, žalobkyňa v rade 3) ako sestra dlhodobo žila v zahraničí a udržiavala so zosnulým bratom pravidelný ale sporadický kontakt, tak za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy súd považoval sumu 8.000,- €.

24. Čo sa týka náhrady škody, žalobca v rade 1) si uplatnil aj náhradu škody, ktorá súvisela s nákladmi na pohreb na zosnulého syna s tým, že z dokladov vyplynulo že preukázané, vynaložené náklady boli v sumare 2.448,73 €, žalobca v rade 1) požadoval sumu 2.448,- € s tým, že bolo preukázané, že mu bol vyplatený príspevok štátu na pohreb vo výške 79,67 € a preto z titulu náhrady škody súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v rade 1) sumu 2.368,33 €.

Vo zvyšnej časti náhrady nemajetkovej ujmy a škody bola žaloba zamietnutá.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Vychádzal súd pri tom zo skutočností, že žalobcovia boli, pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy plne úspešní, pretože preukázali všetky atribúty, ktoré sú dôležité z hľadiska vzniku nároku na nemajetkovú ujmu a samotná výška náhrady nemajetkovej ujmy už je len na úvahe súdu a preto súd žalobcom priznal právo na 100 % náhradu trov konania voči žalovanému, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.